

Dr. Ivo Pilar

(Zagreb 1876 - 1953.), ugodnici odjeljnik u Zagrebu, Tuzi i Zagreb, političar, publicist, sociolog i utemeljitelj hrvatske geopolitike. Autor je i članas aktualnih diečki na njemačkoj koja su prevedena na hrvatski, poglavito „Jugoslovensko pitanje i svjetski rat“ (Beč 1918.), „Politicka zemljopis Hrvatske“ (Sarajevo 1918.), „Uvjeti između Srbije i Berlin 1933.“ i dr.

U našoj došto bogatoj portugalsko-političkoj publicističkoj znani da smo ikada imali bistrige čovjeka i lucidnije pero (...) To danas, o 75 godišnjici Pilarova južnoslavenskog pisanja, smjerimo reč i putnim uvjerenjem da se nismo ni-malo prenugli.

(akademik D. Jelić, 1993.)

Pilar je bio neumjerenog napadan i plijenjen, a isto tako neusporedivo brajen i keronice čitan. Često se o njegovu djelu i njemu govorilo i pisalo napamet, štira bijela i crna legenda. Vrijeme je da se kritički izdaju njegova djela i rečenici dijekti ostane. Pilar je zaslužuje kao jedan od naših najboljih političkih pisaca.

(dr. T. Mačan, 1997.)

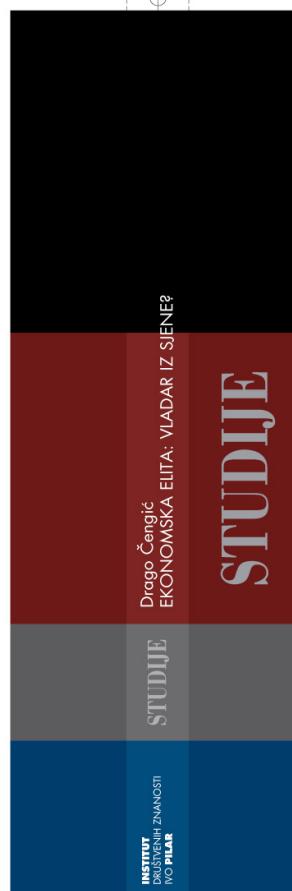
Znanstveni doprinosi ovog djela su brojni. Prvo, to je znalačko povozivanje najnovijih rezultata istraživanja elita sa starijim istraživanjima. Drugo, usporedba teorijskih poimanja vodećih autora na ovom području. Treće, diferencirana analiza elita u cjelini i njihovih podskupina. Četvrto, razlučivanje starih i novih elita i primjena te distinkcije u usporedbi starih i novih elita u Hrvatskoj s otkrićem kontinuiteta među njima. Peto, istraživanje tvrtki u Hrvatskoj s aspekta upravljanja resursima i snalaženja u tržišnom okruženju. Šesto, originalni dokazi o inferiornom položaju poslovno-upravljajućih elita u odnosu na političke. I sedmo, otvaranje novih istraživačkih pitanja, ponajprije pitanja o ulozi elita u razvoju Hrvatske. I konačno, tu je uzorno razrađen zaključni dio u kojem autor rezultate empirijskih istraživanja povezuje s aktualnim problemima razvoja i postavlja niz ključnih teorijskih i praktičkih pitanja. U cjelini, radi se o doista originalnom teorijsko-empirijskom djelu s detaljnom analizom poduzetničkih elita u Hrvatskoj.

• Vjeran Kalunarić

Cengić trajno uzimlje u obzir kakvoču konteksta, navlastito razvojnog konteksta. Stoga analitičke uvide i nalaze skupulzno vremenski raspoređuju ciljujući na temeljnu, a manje vidljivu, razliku između njih; na ukorijenjenost u prekriznom ili kriznom razdoblju. Takav pristup omogućuje mu odvojiti one primjere i oblike poslovnog i upravljačkog ponašanja kojima poduzetničke elite ciljuju nadmašiti ili izbjegi negativne učinke aktualne krize u Hrvatskoj. Cengić upozorava kako se u takvu kontekstu mogu nazirjeti tragovi nove gospodarske, ali i razvojne racionalnosti. Njezin je glavno obilježje funkcionalna uporaba središnjih gospodarskih imperativa u suvremenim gospodarskim praksama: nadzor kakvoće proizvoda, bilka za kupca, stvaranje poslovnih saveza, priprema za izlazak na inozemna tržišta... U tomu je, drži opravданo, dopuštena oznjičenja zametke nove autonomije poduzetničkih aktera u hrvatskoj zbilji kojom se brišu predložci strukture ovisnosti o rentijerskim praksama koje pretežno generira politički sektor. No, na drugoj strani, drži autor, time još nije zajamčen »sretak kraj krize«. Jer se i osamostaljene poduzetničke elite, kako brojni sociologiski uvidi pokazuju, lako promeću u nove nad/nadzornike društva.

• Ivan Rogić

**INSTITUT DRUŠTVENIH ZNANOSTI
IVO PILAR**
ISBN 978-953-7964-24-5
CIJENA 160 KUNA
9789537964245

Drago ČENGIĆ

EKONOMSKA ELITA: VLADAR IZ SJENE?

Prilozi ekonomskoj sociologiji

